

Møteinnkalling for Livsløpsutvalget

Møtedato: 06.03.2018
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: 19:00

Forfall bes meldt i god tid slik at vararepresentant kan innkalles.
Forfall meldes på telefon 69681600 .

Saksliste

Saksnr	Tittel
07/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
08/18	Godkjenning av protokoll fra forrige møte
09/18	Endring av lokale retningslinjer - tilskudd til private barnehager
10/18	Kommunal Handlingsplan vold i nære relasjoner
11/18	Felles psykososialt kriseteam for den fremtidige Indre Østfold kommune
12/18	Smittevernplan
13/18	Demensplan 2017-2020
14/18	Søknad salgsbevilling alkoholgruppe 1 - Kolonial.no AS
15/18	Utviklingsplan Sykehuset Østfold Høringsuttalelse
16/18	Kulturmidler - ny tilskuddsordning for frivillig innsats
17/18	Svar på høring - fylkesplan for Østfold 2018-2050
18/18	Referatsaker

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Heidi Eriksson	FE-033	18/262

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
07/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018

Rådmannens innstilling:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Heidi Eriksson	FE-033	18/262

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
08/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018

Rådmannens innstilling:

Protokoll fra forrige møte godkjennes.

Vedlegg:

Møteprotokoll - Livsløpsutvalget - 23.01.2018

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Håvard Abotnes Osflaten		18/307

Endring av lokale retningslinjer - tilskudd til private barnehager

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
09/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
15/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

1. Lokale retningslinjer for Trøgstad kommune til forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager endres til følgende under § 12 :
De private barnehagene rapporterer om antall barn, barnas alder og oppholdstid per 01.03, 01.08, 01.10 og 15.12.
2. Endringen gjøres gjeldende fra 01.04.2018.

Saksopplysninger:

Bakgrunn :

Kommunestyret i Trøgstad vedtok i sitt møte 15.12.2015 «Lokale retningslinjer for Trøgstad kommune til Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager» gjeldende fra 01.01.2016 (sak 109/15)

Menighetsbarnehagen i Trøgstad har i ettertid kommunisert et ønske om en endring i de lokale retningslinjene til forskriftens § 12 «rapportering av barn i private barnehager.»

Saksutredning :

I § 12 i «forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager» heter det: «eier av private barnehager skal hvert år rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehager per 15. desember. Kommunen skal bruke de private barnehagenes rapportering fra året før tilskuddsåret i utregningen av tilskuddet til de private barnehagene. Kommunen kan i lokale retningslinjer bestemme at de private barnehagene skal rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid ved flere tidspunkter i tilskuddsåret, og hva som skal til for at tilskuddet skal endres i løpet av året.»

I de lokale retningslinjene er det vedtatt at Trøgstad kommune ivaretar bestemmelsene gjennom:

- De private barnehagene rapporterer om antall barn, barnas alder og oppholdstid per 01.08. og 15.12. (årsmelding), med virkning fra henholdsvis 01.08. i tilskuddsåret og 01.01. påfølgende år.
- Kontrollerer opplysninger gitt av eier.
- Fører tilsyn med at opplysninger er i overensstemmelse med de faktiske forhold og godkjenningen.
- Inviterer til møte minst 1 gang pr år.

Kirkeverge og styrer i Menighetsbarnehagen ble invitert til siste årlige møte som ble avholdt 07.09.2017. Fra kommunens side møtte økonomisjef og skole- og barnehagefaglig rådgiver. I møtet ble det fra Menighetsbarnehagens side kommunisert ønske om endring av telletidspunkter. I tillegg til telledatoer 01.08. og 15.12. ønsker Menighetsbarnehagen telledato 01.02. De ønsker også at det for barn som har rett på plass fra september, oktober og november og som får plass ved hovedopptak (1. mars) gis tilskudd for fra den dagen de starter i barnehage.

Vurdering:

Retten til barnehageplass har de senere årene stadig blitt utvidet fra nasjonale myndigheter sin side. Det vises her til Lov om barnehager hvor følgende nå er lovfestet:

«Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året de søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter (§ 12 a. rett til plass i barnehage)

Den offisielle rapporteringer som alle landets barnehager foretar er 15.12. I tillegg kan som nevnt den enkelte kommune bestemme at private barnehager skal rapportere ved flere telletidspunkter. For Menighetsbarnehagen i Trøgstad sin del er det 01.08.

Nabokommunen Askim har rapportering 15.12 og 01.09. Eidsberg har rapportering 15.12, 15.04, 01.08 og 15.09. Marker har rapportering 15.03, 15.09 og 15.12.

Rådmannen kjenner ikke til kommuner hvor private barnehager har tellinger/rapporteringer den dagen nytt barn som har rett på plass starter. Konsekvensen av en slik ordning ville vært at private barnehager måtte rapportere den dagen barnet slutter – dette for hele tiden å ha et korrekt oppdatert tall for tilskuddsberegning.

Rådmannen vi anbefale at rapporteringen datofestes, dette for å gjøre bestemmelsen forutsigbar for begge parter. Ved å øke antall rapporteringer fra to til fire per barnehageår, mener rådmannen at dette vil fange opp variasjoner i barnetallet på en tilfredsstillende måte.

I tillegg til rapporteringene 15.12. og 01.08. vil rådmannen anbefale rapportering 01.10. og 01.03. Rapporteringen 01.10 vil fange opp endringer i barnetallet fra august-rapporteringen. Rapporteringen 01.03. være plassert noe mere midt på vårhalvåret enn Menighetsbarnehagens ønske om 01.02.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Hanne Therese Myhrer		18/301

Kommunal Handlingsplan vold i nære relasjoner

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
07/18	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	PS	05.03.2018
07/18	Eldrerådet	PS	05.03.2018
09/18	Ungdomsrådet	PS	05.03.2018
10/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
16/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner tas til orientering.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Handlingsplanen er utarbeidet etter anmodning fra Politirådet i Trøgstad kommune. Politirådet kom i 2015 med innspill om at det burde utarbeides en Handlingsplan mot vold i nære relasjoner i Trøgstad. Virksomhetsleder i Helse og barnevern Bodhild Karlsen Lang nedsatte deretter en gruppe for å arbeide med denne planen. Arbeidet startet i juni 2016. Planen er vedtatt i planstrategien i kommunen.

Rådmannen utformet ett mandat til arbeidsgruppen med følgende ordlyd:

*«Utarbeide en kommunal handlingsplan for Vold i nære relasjoner, som inneholder. Mål: Forebygge, avdekke og hjelpe voldsutsatte i nære relasjoner
Kompetansetiltak – Forebygging - Identifisering/Avdekking - Tiltak –kontaktinformasjon, utvikle rutiner, tiltakslinjer»*

Arbeidsgruppa er bredt sammensatt med deltakere fra alle virksomheter som vil kunne møte på innbyggere som er i risiko for å bli utsatt for, eller i risiko for å utsette andre for vold.

Handlingsplanen er ment til å gi alle ansatte i kommunen ett verktøy for bedre og kunne møte innbygger som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Saksutredning:

Det er nasjonalt et økt fokus på å bekjempe Vold og overgrep i nære relasjoner og det

er et prioritert område for både denne regjeringen og helt tilbake til 2009 og Soria Moria erklæringen. Regjeringen har i forrige stortingsperioden lagt frem en nasjonal tiltaksplan for å forebygge og bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014-2017) «*En god barndom varer livet ut*». I tillegg har regjeringen fulgt opp med å konkretisere tiltak i handlingsplanen mot vold i nære relasjoner (2014-2017) *Et liv uten vold*.

Vold i nære relasjoner er en straffbar handling i strid med norsk lov og grunnleggende menneskerettigheter. Det kan skape enorme konsekvenser for den enkelte, men også gi store samfunnsøkonomiske kostnader. Det er derfor av stor betydning av det offentlige hjelpeapparatet er i stand til å avdekke hvem som utøver eller er utsatt for vold, og å igangsette relevante intervensjoner.

Det har vært viktig for Trøgstad kommune å sette temaet på dagsorden. Målet med handlingsplanen er å forebygge og forhindre gjentagelse av vold i nære relasjoner i Trøgstad kommune. Videre at de som lever med vold i nære relasjoner får god og koordinert hjelp slik at skadevirkningene reduseres. Det vil fremover være viktig at fokuset på temaet holdes oppe, og at den nødvendige innsatsen investeres.

Planen er i to deler. Første del definerer og avgrensner voldsbegrepet og sårbare grupper i konteksten nære relasjoner, med omfang og konsekvenser. Del to tar for seg faktatall fra Trøgstad kommune. Deretter gjennomgås kommunens tjenester og hvordan det arbeides med temaet. Videre tar del to for seg dagens tiltak og hvordan det skal jobbes framover, samt juridiske rammer og lovverk. Det er utarbeidet tiltakskort for hvert innsatsområde.

Planen henviser også til en rekke nyttige websider og linker, som gir økt kunnskap om temaet vold i nære relasjoner.

Vurdering:

Planen er et viktig virkemiddel for å sikre en helhetlig tilnærming til målgruppen i Trøgstad kommune og bidra til at kommunens tjenester er kjent med og har kompetanse på hvordan en kan løse utfordringene i møte med brukerne.

Vedlegg:

Handlingsplan Trøgstad

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Else Berit Baccouche		18/302

Felles psykososialt kriseteam for den fremtidige Indre Østfold kommune

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
12/18	Arbeidsmiljøutvalget	PS	06.03.2018
11/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
14/18	Formannskapet	PS	08.03.2018
17/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

1. Trøgstad kommune inngår et samarbeid om et felles psykososialt kriseteam med de andre kommunene som skal inngå i Indre Østfold kommune. Samarbeidet starter opp med virkning fra 1.9.2018.
2. Skisserte løsning forutsetter deltagelse fra alle 5 kommuner. Dersom en eller flere kommuner ikke ønsker å inngå i samarbeidet på nåværende tidspunkt gis rådmannen fullmakt til å forhandle og inngå avtale med Eidsberg og Askim kommuner om å delta i samarbeidet med en tilpasset løsning.
3. Kostnadene for 2018 dekkes ved bruk av reservefond. Kostnadene for 2019 søkes innarbeidet i budsjettet.

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Alle kommuner har en plikt til å yte psykososial oppfølging ved kriser, ulykker og katastrofer. Det lovpålagte ansvaret beskrives slik i «Mestring, samholdighet og håp» en veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer fra 2016: «Kommunens lovpålagte ansvar omfatter forebyggende og helsefremmende tjenester, hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, utredning, diagnostisering og behandling, sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering/habilitering og andre helse- og omsorgstjenester. Psykososiale tiltak er en integrert del av dette ansvaret. Det innebærer at kommunen må sørge for et helhetlig og tilrettelagt tilbud av psykososiale tiltak, som en del av nødvendige og forsvarlige tjenester. Akutt hjelp skal ytes til enhver person som oppholder seg i kommunen, inkludert feriegjester og andre som oppholder seg der kortvarig.

Innenfor de relativt vide rammene som lovgivningen oppstiller, har kommunen stor grad av frihet til selv å organisere og utvikle det psykososiale tjenestetilbudet. Det stilles krav om at det er innrettet på en faglig forsvarlig måte som sikrer forsvarlige tjenester med tilstrekkelig

fagkompetanse.

I Trøgstad har tjenesten frem til i dag vært basert på en ringeliste uten vaktordning hvor ordfører, rådmann, kommuneoverlege, virksomhetsleder helse- barnevern, psykiatrisk sykepleier, prest og politistasjonssjef har stått oppført. Rådmannen har stått som leder av kommunens psykososiale kriseteam. Denne ordningen sikrer ikke at nødvendig kompetanse til enhver tid er tilgjengelig når en ulykke skjer. Tilfeldigheter kan gjøre at sentrale personer i kriseteamet ikke har anledning å stille ved en krisesituasjon og det kan være en stor belastning for ansatte å ikke være en del av en egnet vaktordning.

Saksutredning:

For å ivareta kravet til både faglig forsvarlig tjeneste og god tilgjengelighet ved kriser ønsker Trøgstad kommune allerede nå å inngå et samarbeid om et felles psykososialt kriseteam med de andre kommunene som skal inngå i Indre Østfold kommune.

Askim og Eidsberg har hatt en felles vaktordning for psykososialt kriseteam fra 2014. De andre kommunene har løst dette på ulike måter, men ser nå et behov for å kvalitetssikre tilbudet og ha ordninger som ivaretar de ansatte som utfører oppgavene. Det er også nødvendig å ha et team av en viss størrelse og en vaktordning som sikrer at gode fagpersoner kan stille når de blir varslet og som kan håndtere kriser med mange berørte. Et godt fungerende kriseteam må ha noe kjennskap til lokalsamfunnet det skal fungere i, hvilke ressurser man har å spille på, infrastruktur etc. Et samordnet kriseteam hvor ansatte fra alle kommunene inngår vil dekke et større område, avstandene blir langt større og sannsynlighet for utkalling øker. Det må sikres at vaktlaget har en viss kjennskap til samfunnet der krisen oppstår for å kunne gjøre en god innsats.

Sammensetning av kriseteamet og fordeling av beredskapsansvar:

Eidsberg og Askim vil ha seks ansatte hver inn i teamet, mens Hobøl, Spydeberg og Trøgstad deltar med to ansatte fra hver kommune, slik at nytt team bemannes av atten ansatte.

Kriseteamet på atten fordeles på vaktlag på tre personer som går inn i turnus med vakt hver 6. uke. Hvert vaktlag vil ha en hovedvakt med telefonberedskap, og to bakvakter. Hovedvakt rulleres slik at hver ansatt i teamet har hovedvakt hver tredje gang – ca. tre ganger pr/år.

Ansatte fra Eidsberg og Askim fordeles på alle vaktlagene, mens Hobøl, Spydeberg og Trøgstad ikke vil ha «egne ansatte» på vakt mer enn to av seks uker. Teamet vil derfor ha behov for faste kontaktpersoner i Hobøl, Spydeberg og Trøgstad for å sikre påkobling til ordinært tjenesteapparat i etterkant av hendelsen, dersom ingen i vaktlaget kjenner kommunen der hendelsen hører hjemme godt nok.

Hobøl, Trøgstad og Spydeberg avgjør om kontaktpersonen skal være en av de to medarbeiderne i kriseteamet eller en annen ansatt i kommunen.

Kostnadsberegning:

Deltakelse i psykososialt kriseteam godtgjøres i eksisterende ordning med en årlig sum på kr. 25 000. Utrykninger som medfører arbeid utover ordinær arbeidstid lønnes ihht. regler for overtidsarbeid.

Leder av teamet har ansvar for koordinering, avgjørelse av behov for utrykning, samt for faglig oppdatering. Denne funksjonen godtgjøres i dag med kr. 36 000/år.

Det er behov for regelmessig kompetanseheving ift. dette spesielle fagfeltet og spesielt i oppstart av ny organisering. Det anbefales at kompetanseheving prioriteres med en høyere sum for første år av hensyn til å etablere felles arbeidsform og faglig tilnærming i en ny personalgruppe.

Teamet disponerer to mobiltelefoner med eget abonnement og er utstyrt med tvilling-SIM. Det er også behov for noe midler til materiell, kopiering av brosjyrer etc.

Kostnadene foreslås fordelt ved at det legges et fast grunnbeløp som fordeles med et likt beløp for alle de fem kommunene, kr. 75 000 første år (kompetanseheving/oppstart), deretter kr. 70 000 /år. Resterende kostnad fordeles med en fast kronesum, kr. 4,00 pr. innbygger.

Følgende befolkningstall er lagt til grunn:

- Askim 15.500
- Eidsberg 11.500
- Spydeberg 5.800
- Hobøl 5.500
- Trøgstad 5.400

Sammenstilt budsjett, basert på dagens godtgjøring og erfarte behov:

Godtgjøring 18x25000		450000	
Ledelse		36000	
Telefon, kontormateriell		14000	
Kompetanse		50000	første år- deretter 30 000
Sum		550000	

Det tillegges at for å ivareta opparbeidet kompetanse i det eksisterende teamet, som med ny ordning vil utfordres ift. både hyppigere vaktintervaller, økt sannsynlighet for utrykning og større geografisk område som skal dekkes, bør det legges opp til en god prosess ift. rammevilkår sammen med tillitsvalgte.

Kommune	Innbyggerantall	Kr. pr. innbygger	Fleksibel andel	Fast andel	Total andel
Askim	15500	4	62000	75 000	137000
Eidsberg	11500	4	46000	75 000	121000
Spydeberg	5800	4	23200	75 000	98200
Hobøl	5500	4	22000	75 000	97000
Trøgstad	5400	4	21600	75 000	96600
Innbyggere tot.	43700	4	174800	375000	549800

Etter oppstartsåret vil fastandelen reduseres følgende:

Kommune	Innbyggerantall	Kr. pr. innbygger	Fleksibel andel	Fast andel	Total andel
Askim	15500	4	62000	70 000	132000
Eidsberg	11500	4	46000	70 000	116000
Spydeberg	5800	4	23200	70 000	93200
Hobøl	5500	4	22000	70 000	92000
Trøgstad	5400	4	21600	70 000	91600
Innbyggere tot.	43700	4	174800	350000	524800

Overtid og km. godtgjøring for egne ansatte i vakta budsjetteres i den enkelte kommune.

For Hobøl, Spydeberg og Trøgstad vil kostnadene i tillegg avhenge av om man velger å lønne to eller tre medarbeidere, ref. kontaktpersoner.

I eksisterende ordning er det erfart at det er behov for en nestleder/ stedfortredende funksjon. Dette har hatt betydning for den totale koordinering av innsatsen. I et større team er det grunn til å tro at dette behovet blir det samme eller større. De ansatte som blir satt opp som ressurs-/ kontaktpersoner for kriseteamet i de samarbeidene kommunene, vil kunne ivareta denne funksjonen. Dette medfører imidlertid å skulle være tilgjengelig for drøfting med leder av kriseteamet til enhver tid og det bør vurderes om dette er en funksjon som også bør godtgjøres.

Vurdering:

En felles beredskapsordning for psykososialt kriseteam vil være hensiktsmessig både for innbyggerne og de ansatte som skal delta i ordningen. Deltakelse i ordningen vil ha en kostnad for den enkelte kommune som ikke har deltatt i tilsvarende kriseberedskapsteam tidligere, men den foreslåtte ordningen sikrer at de enkelte kommunene oppfyller lovens krav på en god måte, samt at de ansatte som deltar i kriseteamet får et felles fagmiljø, kompetansepåfyll og utvikling for å takle ulike kriser.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Barbro Kvaal	FE-144, FA-G16	18/311

Smittevernplan

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
12/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
18/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

Den fremlagte smittevernplan tas til orientering

Saksopplysninger:

Sammendrag:

I henhold til lov om vern mot smittsomme sykdommer skal kommunen ha en smittevernplan. Smittevernplanen bør være oppdatert iht siste nasjonale retningslinjer. Kommunelegen i er ansvarlig for at det finnes en oppdatert plan. (Smittevernloven §7-2)

”Kommunen skal sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen med hensyn til smittsom sykdom er sikret nødvendige forebyggende tiltak, undersøkelsesmuligheter, behandling og pleie utenfor institusjon og pleie i sykehjem eller annen kommunal helseinstitusjon.

Kommunen skal også utføre de oppgaver innen smittevernet som pålegges i loven her eller bestemmelser i medhold av loven, herunder skaffe seg oversikt over arten og omfanget av de smittsomme sykdommer som forekommer i kommunen, drive opplysning om smittsomme sykdommer og gi råd og veiledning om hvordan de forebygges, sørge for at individuelt forebyggende tiltak blir satt i verk, sørge for at andre tiltak etter loven her, folkehelseloven eller helse- og omsorgstjenesteloven blir satt i verk” (Smittevernloven § 7-1)

Smittevernloven kom i 1995 og det har vært lagt frem flere smittevernplaner.

En smittevernplan må stadig oppdateres og revideres i henhold til nasjonale retningslinjer og kan vanskelig følge et oppsatt planprogram.

Smittevernplanen er i år identisk for 7 kommuner. Smitte er universell og følger ikke kommunegrensene, behandling og håndtering følger nasjonale retningslinjer.

En smittevernplan trenger ikke politisk vedtak, men fremlegges til orientering.

Saksopplysninger:

Årets plan bygger på plan fra 2013 og 2015, men er sterkt forkortet. Det er videreført med «Kapitel 1 Smittevern i hastesituasjoner». Dette kapitlet skal være i kommunens beredskapsplan. Et smittetilfelle vil i enkelte tilfeller utløse en beredskapssituasjon.

Flere smittsomme sykdommer som vi fra tid til annen ser i Norge, kan være svært alvorlige og kan lede til dødsfall hvis ikke tiltak blir satt i gang snarest – f.eks. smittsom hjernehinnebetennelse – meningitt. Det er viktig at man i hastesaker ikke må bruke unødvendig mye tid på å komme i gang med arbeidet. Andre smittsomme sykdommer vil ha et mye lenger tidsperspektiv og arbeidet vil kunne planlegges på en annen måte.

Smittevern foregår på mange arenaer – som forebyggende arbeid gjennom er viktig. Smittevern blir også utført ved utbrudd eller mistanke om utbrudd av smittefarlig sykdom, hvor både smitteoppsporing og forebygging av nye tilfeller er nødvendig. Det må i enhver situasjon samtidig tas hensyn til sannsynligheten for smitte, omfang og alvorlighetsgrad. Smittesanering kan være aktuelt med tanke på flere smittsomme sykdommer.

En smittevernplan er en fagplan og kan virke tung og vanskelig tilgjengelig, den er kun ment for helsepersonell i deres smittevernarbeid. Smittevernplanen skal være et hjelpemiddel for det praktiske smittevernarbeidet i kommunen. Smittevernplan er ikke taushetsbelagt eller konfidensiell og vil være tilgjengelig for interesserte. Den følger ikke vanlig saksgang med høringer i kommunen.

Kommunen skal ha en Pandemiplan og en plan for tuberkulosearbeidet i kommunen, og dette er en del av smittevernplanen – henholdsvis kap.5 og kap.4. Kapitel om pandemi er delvis nytt, i henhold til nasjonale retningslinjer. En pandemi vil arte seg annerledes enn en vanlig influensa og krever derfor annen tilnærming.

I kapitlet om vaksiner (kap.11) omtales først barnevaksinasjonsprogrammet, inklusive HPV vaksine for gutter som innføres fra høsten. Videre er influensavaksinering omtalt, både til risikogruppene, men også til ansatte (særlig innen pleie og omsorg). Ansatte anmodes om å ta vaksine for å bidra til redusert smittebelastning mot sårbare grupper, men også for å redusere sykefravær. Dette kan medføre en liten kostand for kommunen. Det anbefales også at alle voksne med kontakt med barn og unge å ta oppfriskningsvaksine for difteri, stivkrampe, poliomyelitt og kikhoste. Denne vaksinen tas hvert 10 år og betales av den enkelte. Informasjon om dette kan gis via helsestasjon, barnehage og skole og på legekantorene. Vi har de senere årene f.eks. hatt flere kikhosteepidemier hvor voksne er smitekilden.

Varslingslisten må sammenholdes med varslingslisten i kommunens beredskapsplan -i smittevernplanen er det nå bare eksterne.

Vedlegg:

Smittevernplan Indre 2018 5K

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Sissel Røen Ytrehus		18/305

Demensplan 2017-2020

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
06/18	Eldrerådet	PS	05.03.2018
06/18	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	PS	05.03.2018
13/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
19/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

Demensplanen tas til orientering.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Den positive utviklingen i samfunnet med økt levealder gir oss nye utfordringer. Vi antar bl.a. at tallet på personer med kognitiv svikt (åndelig, intellektuell handling) og demenssykdommer vil fordobles de nærmeste 30-40 årene.

Den kommunale helse- og omsorgstjeneste er ikke dimensjonert og tilrettelagt i tilstrekkelig grad for å møte denne utviklingen. Demensplanen er tenkt brukt til å utvikle tjenestene rettet mot personer med demens og deres pårørende, og heve kvaliteten på den kommunale demensomsorgen. Mennesker med demens er ingen ensartet gruppe, men har individuelle behov og interesser som alle andre. Kommunen ønsker å møte den enkelte der han eller hun er, og yte tjenester basert på den enkeltes situasjon og sykdomshistorie.

Demensplanen skal bidra til å utvikle gode, fleksible og tilpassede kommunale helse- og omsorgstjenester med fokus på forebygging, diagnostisering til rett tid og oppfølging etter diagnose. Ønsket er å videreutvikle demensomsorgen og heve kvaliteten på de kommunale tjenestene rettet mot personer med demens og deres pårørende. Samtidig må det legges planer for hvordan kommunen kan møte det økende behovet for tjenester, både med tjenestetilbud og botilbud.

Denne lokale planen er en oppfølging av regjeringens 5-årsplan for å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende; «Demensplan 2020».

Saksutredning:

Da vi vet at personer med kognitiv svikt og demenssykdom vil fordobles de nærmeste 30-40 årene forventes det at kommunen legger planer for å møte disse utfordringene jfr. Demensplan 2020.

Ved bruk av tall fra SSB har vi beregnet antatt demente i Trøgstad kommune fram mot 2040. Vi antar eksempelvis å ha 86 personer med demens i 2020 og 140 i 2030. (Viser til tabell s.6.) Gjennom hele perioden ser vi at aldersgruppen 80-89 år blir den største utfordringen.

Regjeringen ønsker at «Demensplan 2020» skal bidra til å heve kvaliteten og styrke kompetanse og kapasitet i tiltakskjeden for mennesker med demens og deres pårørende. Demenssykdommene utvikles over tid og tjenestetilbudet må tilrettelegges for den enkeltes funksjonsnivå og tjenestebehov. Personer med demens og deres pårørende skal oppleve forutsigbarhet og trygghet i møte med tjenesteapparatet. Tilbudet skal være basert på et helhetlig menneskesyn og være preget av kontinuitet og samhandling mellom ulike tjenesteytere.

Tidlig utredning og forebyggende tiltak vil ikke forhindre demensutvikling, men kan forsinke utviklingen av demenssykdom og vil utsette ytterligere behov for tjenester. Tidlig innsats kan bidra til å bedre livskvaliteten for pasient og pårørende. På bakgrunn av nødvendigheten av tidlig innsats har Trøgstad startet en kartlegging med forebyggende hjemmebesøk, et tilbud til alle over 75 år.

I følge kommunens planstrategi er det de neste årene nødvendig med økt antall tilrettelagte boliger, boliger til mennesker med behov for heldøgns omsorgstjenester og flere institusjonsplasser. Botilbudene må suppleres med satsning på hjemmebaserte tjenester, miljøarbeidertjeneste, dagaktivitetstilbud og andre forebyggende tiltak, slik at man kan bo lengst mulig i eget hjem. Jfr. rapport om framtidig behov for institusjon, boliger og hjemmebaserte tjenester behandlet av kommunestyret i juni 2014.

Mål for demensomsorgen i Trøgstad er **Et lokalsamfunn for alle**. Det skal beskrive et demensvennlig samfunn hvor vi ønsker at befolkningen har kunnskap om demens.

Brukere med demenssykdom utgjør en stor andel av kommunens tjenestemottakere. Mange av våre ansatte jobber daglig med utfordringer knyttet til demens. Å sikre framtidens demensomsorg tilgang på tilstrekkelig, kompetent og kvalifisert personell er derfor viktig.

Velferdsteknologi er brukerrettet teknologi som har til hensikt å understøtte og forsterker brukernes trygghet, sikkerhet, muliggjør økt selvhjelpenhet, medbestemmelse og livskvalitet. Innen feltet vil det skje mye de nærmeste årene, og det er en satsing både nasjonalt og lokalt innen fagfeltet.

Vurdering:

Trøgstad kommunes Demensplan 2017-2020 er forankret i Nasjonal Demensplan 2020. Utviklingen av demenssykdom i samfunnet vil fordobles de nærmeste 30-40 år. Dette vil gi kommunen utfordringer som er viktig å planlegge. Vi er opptatt av tidlig innsats med tidlig utredning og gode forebyggende tiltak. Brukermedvirkningen er sentral i arbeidet. Samarbeidet med brukere og pårørende med råd og veiledning er viktig, slik at tilbud og tjenester er kjent. Det vil gi forutsigbarhet og mulighet for å planlegge fremtiden og sykdomsutviklingen.

I planen har vi fokus på at Trøgstad skal legge til rette for et demensvennlig samfunn, som betyr at lokalsamfunnet er kjent med utfordringene som kan oppstå for mennesker med demens. Dette for

å inkludere og kunne møte personer med demens på en god måte.

Ansatte møter demente i sitt arbeid hver dag. Det skal legges til rette for kompetanseheving slik at ansatte kan gi de demente et godt tilbud uti fra individuelle ønsker og behov. Ønsket er å videreutvikle demensomsorgen og heve kvaliteten på de kommunale tjenestene.

Forebyggende hjemmebesøk for alle over 75 år har vært og vil fortsatt være et satsingsområde. Ved denne kartleggingen har vi funnet nye demente både tidlig og seint i sykdomsutviklingen.

Velferdsteknologi er også et nasjonalt satsingsområde. Med tilskuddsmidler fra Fylkesmannen i Østfold har en sykepleier gjennomført videreutdanning innen fagfeltet og er en del av et prosjekt i Indre Østfold.

Botilbudene må suppleres med satsing på hjemmebaserte tjenester og dagaktivitetstilbud slik at man kan bo hjemme så lenge som mulig. Behovet for institusjonsplasser bør nå ses på i en større sammenheng da kommunen er på vei inn i Indre Østfold Kommune.

Vedlegg:

Demensplan Trøgstad - Siste versjon 2018

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Heidi Eriksson	FA-U62	17/1681

Søknad salgsbevilling alkoholgruppe 1 - Kolonial.no AS

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
14/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
20/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

1. Kolonial.no AS innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikke gruppe 1 (inntil 4,7 volumprosent alkohol) med følgende salgstider (kommunens maksimaltid):

Salgstid hverdager:	kl. 08:00 – 20:00
Salgstid lørdager og dager før helligdager:	kl. 08:00 – 18:00
Salgstid på påskeaften, pinseaften og julaften til:	kl. 16:00
Salgstid onsdag før skjærtorsdag og nyttårsaften til:	kl. 18:00
30.april, 16.mai og onsdag før Kr.Himmelfartsdag til:	kl. 20:00
Det gis ikke anledning til salg av øl og annen alkoholholdig drikk på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.	

2. Jon Håre Stene, f. 03.03.1981, godkjennes som styrer.
3. Mats Eigil Barlo, f. 29.08.84, godkjennes som stedfortreder.

Saksopplysninger:

Kolonial.no AS er en dagligvarebutikk på nett som leverer varer hjem på døren til sine kunder. De innkam 10.12.2017 med søknad om salgsbevilling for alkoholgruppe 1 (inntil 4,7 volumprosent alkohol).

Kolonial.no AS startet i 2013 og eies av Rasmussengruppen AS, Alveng Holding AS, Rema Distribusjon Norge AS og Subito Holding AS. De har i dag salgsbevilling i 20 kommuner i Østlandsområdet. Askim kommune er blant disse og innvilget Kolonial.no AS bevilling 14.12.2017.

Handel gjennom Kolonial.no foregår ved at varer bestilles direkte på deres nettside. Man må registrere seg som kunde med navn, adresse og kortinformasjon (og fødselsdato ved kjøp av alkohol). Kunden velger varer og bekrefter handelen gjennom fullført betaling med kredittkort eller vipps. Kundens bestilling pakkes på sentrallageret i Lørenskog og transporteres til kunden. De

har også hentepunkter hvor kunden kan hente varene selv, men det leveres ikke ut alkohol på disse hentepunktene.

Kolonial.no ønsker å være en fullsortiments dagligvarebutikk for sine kunder på lik linje med tradisjonelle fysiske butikker. For å lykkes med det påpeker de at de er avhengig av å kunne tilby hele sortimentet av dagligvarer som kunder kjøper i løpet av en vanlig uke. Dette inkluderer salg av varer i alkohol gruppe 1 (inntil 4,7 volumprosent alkohol) som øl og cider.

De forholder seg til kommunens salgstider ved levering av alkoholholdige varer. Man vil dermed ikke få utlevert alkohol på andre tidspunkter enn når alkohol er tilgjengelig i ordinære butikker. Bestilling av alkoholholdige varer kan derimot gjøres når som helst på døgnet, dog innen kl 01:00 for bestillinger til neste dag.

Saksutredning:

Alkoholoven § 3.1, andre ledd, åpner for at det kan gis bevilling for nettsalg av alkohol gruppe 1. For øvrig står det lite om dette i alkoholoven. Det er heller ikke omhandlet i Trøgstad kommunes alkoholpolitiske retningslinjer.

Vi finner mer utfyllende informasjon i Sosial og helsedirektoratet Rundskriv IS-2008-5 (håndbok om alkoholoven m.v.), kapittel 1, § 1.7.a 3. De skriver følgende om bevilling til nettsalg:

«Alkoholoven åpner for at det gis bevilling til nettsalg av øl, jf. § 3-1 andre ledd. Salgsformen gir utfordringer når det gjelder kontroll av utlevering av varene. Dette er forhold som bevillingsmyndigheten må ta hensyn til ved behandling av en søknad om en slik bevilling. Det vises spesielt til alkoholforskriften kapittel 2 og 3, som gjelder salg og utlevering av alkoholholdig drikk, særlig bevillingshavers og styrers ansvar for at salget foregår i samsvar med lov og forskrifter.»

Sosial og helsedirektoratet påpeker videre i samme rundskriv, §3.1.7:

«Det minnes også om at utleveringen av varene må skje innenfor de åpningstider som gjelder for bevillingen. Dette gjelder uavhengig av om varene utleveres i butikken, er bestilt over Internett eller blir kjørt hjem til kunden på grunnlag av annen avtale.»

Kolonial.no oppgir at de har like kontrollrutiner for alderskontroll som Vinmonopolet har ved hjemlevering av alkohol. Kontrollrutinene til Kolonial.no er vedlagt, og er kortfattet oppsummert her:

- Det er utarbeidet interne rutiner for å sørge for at alkoholovens bestemmelser overholdes. Denne instruksjonen gjelder sjåfører og tredjepartsaktører som utleverer alkoholholdige varer for Kolonial.no AS.
- Ordre med alkohol er tydelig markerte slik at sjåføren vet at ordren inneholder aldersbestemte varer.
- Ved utlevering av ordre med alkohol:
 - Alderskontroll ved legitimering logges på den mobile enheten.
 - Er mottaker synlig og/eller overstadig beruset vil alkoholholdige varer ikke bli utlevert.
 - Utlevering skal skje innen kommunens gitte tillatte tidspunkter.
 - Kjørerrute og leveringstidspunkter registreres elektronisk.
 - Ved forsinket levering (utenfor vedtatte salgstider) skal sjåfør fjerne de alkoholholdige varene fra leveringen.
 - Sjåføren får melding om at ordren inneholder alkohol og det flagges at

signatur må innhentes før ordrelleveringen kan avsluttes på den mobile enheten.

- Kjøreleder er ansvarlig for å se at nødvendige signaturer er innhentet og retur av leveranser utenfor salgstiden gjøres korrekt.
- Det leveres ikke alkohol på hentepunkter eller til kunde som ikke er hjemme.

Securitas, som gjennomfører alkoholtilsyn på vegne av Trøgstad kommune, har rutiner for tilsyn av også slik salgsbevilling.

Styrer og stedfortreder har blitt vandelsklarert av politiet og politiet har ingen øvrige merknader til søknaden. Styrer og stedfortreder har bestått kunnskapsprøven i alkoholloven.

Psykisk helse- og rusteam har kommet med en uttalelse til søknaden og påpeker at *«alkohol er et samfunnsproblem og mange ulike mennesker blir rammet. (...) økt tilgjengelighet vil kunne gi økt etterspørsel etter alkohol»*.

Vurdering:

Det er opp til kommunestyret å utøve skjønn i sin vurdering (alkoholloven §1-7a) om hvorvidt et slikt tilbud er ønskelig i Trøgstad kommune.

Psykisk helse- og rusteam har i sin uttalelse påpekt at økt tilgjengelighet kan føre til økt etterspørsel etter alkohol. Det at kjøper ikke trenger å forlate sitt hjem for å handle alkohol kan hevdes å gi en økt tilgjengelighet.

Kolonial.no AS påpeker at de selger mindre alkohol enn en vanlig dagligvarebutikk, 2,1% respektive 5,9%, i de kommuner hvor de har salgsbevilling. Videre hevder de at impulshandling av alkohol blir mindre gjennom netthandel ettersom kunden aktivt må søke opp varene som de i en ordinær dagligvarebutikk blir presentert for mens de handler. Samtidig løfter de fram at varene leveres med en forsinkelse, dvs dagen etter bestillingen. Det er videre verdt å notere at Vinmonopolet i de siste 15 årene har tilbudt netthandel av øl, vin og sprit (gruppe 1, 2 og 3), med tilbud om hjemleveranse i noen byer/områder. I de byer/tettsteder hvor de ikke tilbyr hjemleveranse kan kunden hente ut varer på Posten/Post i butikk. Vinmonopolets bevilling er nasjonal, dvs styres ei av kommunale retningslinjer.

Rådmann framhever at det er viktig at firmaet har gode opplærings- og kontrollrutiner. Det kommunen har mottatt på dette området virker betryggende. Rådmannen anbefaler at søknaden innvilges.

Vedlegg:

Utredning om Konseptet Kolonial.no.pdf

Vanlige spørsmål rundt alkoholsalg på nett.pdf

Retningslinjer for alkohol Kolonial.no.pdf

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Barbro Kvaal		18/312

Utviklingsplan Sykehuset Østfold Høringsuttalelse

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
15/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
21/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

Den fremlagte høringsuttalelse vedtas som hørings svar fra Trøgstad kommune

Saksopplysninger:

Sykehuset Østfold har utarbeidet en utviklingsplan for Sykehuset Østfold 2018-2035. Utviklingsplan for SØ er utarbeidet etter oppdrag fra helse Sør-Øst.

Forslag til utviklingsplan for SØ er utarbeidet med innspill fra flere fagmiljøer. Fagmiljøene i Indre Østfold har i løpet av prosessen hatt muligheter for å komme med kommentarer og innspill. Det ble også gjennomført et stort dialogmøte 15. juni hvor kommuner, brukere, tillitsvalgte, styret og ledere i SØ var invitert. Tema her var satsningsområdene som er valgt av Helse Sør-Øst: psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og rehabilitering i tillegg til nye arbeidsformer; trygg utskrivning, skreddersøm for kronikere og barn og ungdom.

Styret i SØ behandlet utviklingsplanen 18. desember 2017 og planen er sendt på høring i kommunene.

Vurdering:

Fagmiljøet i Indre Østfold har gått sammen om å utarbeide et høringsforslag og tror at det er av betydning at flest mulig kommuner uttaler seg selv om flere høringsuttalelser har tilnærmet lik ordlyd.

Høringsfrist er 26. mars 2018.

Vedlegg:

Utviklingsplan sykehuset Østfold 2018 Høring

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Else Berit Baccouche	FE-223, FA-C20	18/306

Kulturmidler - ny tilskuddsordning for frivillig innsats

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
08/18	Ungdomsrådet	PS	05.03.2018
16/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018

Rådmannens innstilling:

1. Det etableres en ny tilskuddsordning «Ekstra midler for frivillig innsats» som skal styrke frivilligheten som beskrevet i kommuneplan. Ordningen finansieres fra økt tilskudd til kulturmidler for 2018 med kr 100.000.

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Trøgstad kommune deler årlig ut ca. 1,3 mill. kr. til bygdas lag, foreninger og museer. Midlene fordeles på bakgrunn av kommunens budsjett og føringer gitt i tidligere vedtak. Trøgstad Idrettsråd og Trøgstad Musikkråd tildeles hvert år et beløp som de fordeler etter egne kriterier, i tillegg utarbeider Trøgstad kommunes kulturavdeling forslag til fordeling av midler til søkere som faller utenfor disse to kulturrådene ut i fra innkommende søknader. Sistnevnte refereres til som «allmenn kultur». I tillegg tildeles noen lag og foreninger en fast årlig sum i hht tidligere vedtak.

I forbindelse med årets budsjettprosess spilte administrasjonen inn et forslag om en økning av støtte til frivilligheten med utgangspunkt i å fremme målene satt i kommuneplanen. Støtten var tenkt tildelt etter gitte kriterier. Kommunestyret vedtok i budsjettet 2018 en økt støtte på kr 100 000 til frivilligheten. Kulturmidler søkes om hvert år innen 15.3. For 2018 blir fristen 15.4. Regnskap og Årsberetning skal vedlegges, som i tidligere år. Det kommer egen sak på fordeling av kulturmidler senere i 2018. Denne saken omhandler forslag til ny tilskuddsordning «ekstra midler for frivillig innsats».

Saksutredning:

Trøgstadsamfunnet har aktive og engasjerte lag og foreninger, noe som Trøgstad kommune gjennom mange år har støttet og oppmuntret gjennom faste støtteordninger og god tilrettelegging. Det tilbys gratis øvings- og treningslokaler for utøvere under 20 år. I tillegg kommer

bistand ved arrangement, veiledning og koordinering, samt bidrag til synliggjøring og markedsføring. Fra 2017 har kommunen arrangert frivillighetsmøter to ganger pr år med emner som samarbeid, erfaringsdeling og kompetanseheving. Frivilligsentralen i Trøgstad har nå også utvidet sitt tilbud og ønsker å gi tilbud til et bredere lag av befolkningen samt samarbeide mer med andre lag og foreninger.

Trøgstad kommune har i kommuneplanen lagt vekt på å styrke frivilligheten, blant annet skal dette gjøres ved å oppmuntre til nytenking og nyetableringer innen foreningslivet. En av strategiene i kommuneplanen er også å legge til rette for samarbeidsprosjekter mellom frivillige, kommune og næringsliv. Utvikling av lavterskeltilbud der alle har mulighet til å delta uavhengig av økonomi og sosial status er et viktig satsningsområde og dette kan gjøres bl.a. ved at lag/foreninger tilbyr gratis medlemskap etter søknad og utlån av utstyr ved behov. Frivilligsentralen har søkt prosjektmidler for å opprette en utstyrssentral og ønsker å samarbeide med lag og foreninger om dette. Den nye tilskuddsordningen «Ekstra midler for frivillig innsats» er tenkt som et tiltak for bl.a. å utjevne sosial ulikhet i helse og mulighet for deltakelse i aktiviteter for alle.

Ekstra midler for frivillig innsats

Det foreslås å etablere en ny tilskuddsordning for frivillig innsats på kr. 100 000 pr år tilsvarende økningen i kulturmidlene for 2018. Hensikten med ordningen er å styrke frivilligheten som beskrevet i saken. En av strategiene i kommuneplan er å legge til rette for samarbeidsprosjekter mellom frivillige, kommune og næringsliv. Dette vil denne tilskuddsordningen også kunne bidra til.

Midlene vil kunne brukes på tre hovedområder:

1. Lag/foreninger tilbyr gratis medlemskap/utlån av utstyr til barn/unge. Alle med behov for økonomisk støtte skal kunne søke kommunen. Innkomne søknader behandles konfidensielt av lagskoordinator, leder for idrettsrådet/musikkrådet og folkehelsekoordinator. Tilskuddsordningen til utstyr og kontingent m.m. må bekjentgjøres og informeres om på kommunens hjemmeside, bibliotek, på skoler, i barnehager og i musikk- og idrettsråd samt andre som er i kontakt med barn og unge som er i målgruppen.
2. Samarbeid om kulturarrangementer og aktiviteter i lokalsamfunnet. For å skape liv i bygdene er vi avhengig av frivillig innsats. Flere lag og foreninger ønsker mulighet for dugnadsarbeid for å understøtte egen drift eller ønsker å gjennomføre arrangementer som de trenger støtte til for å gjennomføre. Kommunen har også flere arrangementer som det er ønskelig med et samarbeid rundt. Antall frivillige arbeidstimer kan da føres av foreningen hvor kulturavdelingen beregner og fordeler dugnadsmidler i etterkant.
3. Kommunens ildsjel-pris. Den kan deles ut til både enkeltpersoner eller foreninger. Det vil være en nominasjonsprosess der alle innbyggerne i kommunen eller lag/foreninger nominerer kandidater. Det foreslås en påskjønnelse på kr 5000 kroner til dette formålet. Det nedsettes en komité som vurderer innkomne nominasjoner og tildeler. Prisen kan tildeles på f.eks «Jul i bygda» eller tilsvarende arrangement mot slutten av kalenderåret.

For den nye tilskuddsordningen «Ekstra midler for frivillig innsats» vil det utarbeides et eget søknadsskjema og retningslinjer. Søknad kan sendes løpende til kommunens kulturavdeling og er ikke knyttet til en spesiell søknadsfrist. Dette fordi det da er mulig å søke støtte til arrangementer som ikke er planlagt lang tid i forveien. Skjemaet sendes ut til alle kommunens lag/foreninger, og vil også være å finne på kommunens hjemmesider. Det tildeles inntil 50 000 pr 30.6 og inntil 45

000 pr 31.12.

Vurdering:

Trøgstad kommune har folkehelse som overordnet mål i sin kommuneplan. En ny tilskuddsordning som kan bidra til at Trøgstad blir et helsefremmende lokalsamfunn hvor flere kan delta i aktivitet og med en målrettet støtte til de som gjør en ekstra frivillig innsats vil gagne lokalsamfunnet og bidra til trivsel og glede.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Marit Lillegraven Haakaas	FE-120, HIST-ESA 07/544	16/1488

Svar på høring - fylkesplan for Østfold 2018-2050

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
17/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018
12/18	Teknikk- og naturutvalget	PS	06.03.2018
16/18	Formannskapet	PS	08.03.2018
22/18	Kommunestyret	PS	21.03.2018

Rådmannens innstilling:

1. Trøgstad kommune har kommentarer til fylkesplanforslaget slik vist under vurderinger i saksframlegget.
2. Trøgstad kommune vil spesielt trekke fram følgende:
 - a. Kapittelet regionale strategier for Indre Østfold må utdype strategiene bedre
 - b. For å tydeliggjøre Indre Østfolds ønsker, bør følgende nye avsnitt legges til først under overskriften Utviklingsretninger i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold: *Indre Østfold ønsker å utvikle regionen i retning av et regionalt tyngdepunkt i en flerkjernet struktur i Osloregionen med helhetlig tilbud av arbeid og opplevelser.*
 - c. Siste avsnitt i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold, som starter med «For tilbudet mellom Nedre Glomma og Indre Østfold» må strykes.
3. Det vises for øvrig til regionrådets behandling av høringen 2. mars 2018

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Gjeldende Fylkesplan for Østfold, «Østfold mot 2050», ble vedtatt i 2009 og fikk gjennom vedtak av Regional planstrategi for Østfold (2012) forlenget planperiode til 2012-2015.

Fylkesutvalget vedtok 15. desember 2016 «Planprogram for rullering av Fylkesplan for Østfold». Fylkesplanens samfunnsdel var på offentlig høring fra juni til september 2017, og fylkestinget vedtok samfunnsdelen 25. oktober 2017. Samfunnsdelen er justert etter vedtaket. Det foreligger nå et komplett høringsutkast til fylkesplan med både samfunnsdel og arealstrategi.

Komplett høringsforslag til fylkesplan for Østfold – «Østfold mot 2050» - ble godkjent av

fylkestinget 15. februar 2018, og er nå sendt ut på høring med høringsfrist 23. april 2018. Endelig stadfesting av revidert fylkesplan er planlagt å skje ved vedtak i fylkestinget i juni 2018.

Saksgangen i Indre Østfold er tenkt slik at regionrådet behandler høringen først. Deretter kan kommunene behandle høringen, eventuelt med lokale tillegg. Planleggernettverket i Indre Østfold har satt ned en gruppe på fire personer som har saksbehandlet høringen: Kai Roterud, Frank van den Ring, Ingeborg Langeland Degnes, Marit Haakaas. Saksframlegget her er, med unntak av et par redaksjonelle endringer, likt saksframlegget til regionrådet.

Fylkesplan for Østfold er fylkets øverste strategiske plan. Planen gir føringer for hele østfoldsamfunnet. Fylkesplanen skal samordne statens, fylkeskommunens og kommunenes virksomhet i fylket. Det påpekes at fylkesplanprosessen er en viktig arena for å utøve fylkeskommunens lovpålagte rolle som regional samfunnsutvikler.

Fylkesplanen er delt i to hovedområder:

- Samfunnsdelen
- Arealstrategien

I samfunnsdelen fastsettes mål og strategier for hvordan Østfold skal utvikle seg. Arealstrategien er et virkemiddel for å iverksette strategiene og nå målene.

I planprogrammet er det lagt vekt på at det skal gjennomføres en rullering av fylkesplanen. Det innebærer at hovedstrukturen i planen fastholdes – det skal ikke bygges en ny plan fra bunnen av. Hovedtemaene fra forrige fylkesplan er beholdt:

- Klima og miljø
- Verdiskaping og kompetanse
- Levekår og folkehelse

Medvirkning

For samfunnsdelen var det en arbeidsgruppe for hvert av samfunnsdelens tre hovedtemaer. I tillegg var det oppnevnt fire forskjellige referansegrupper, det ble avholdt åpne møter og tematiske konferanser/workshops.

For arealstrategien har det vært én arbeidsgruppe med følgende deltakelse:

- Kommunene – én representant fra hver av de fire delregionene
- Østfold Fylkeskommune (Fylkesplansjefen ledet arbeidsgruppen)
- Fylkesmannen
- Statens vegvesen
- Bane NOR
- Jernbanedirektoratet
- Fiskeridirektoratet
- NHO

Ett hovedoppdrag for arbeidsgruppe areal var å bidra til utarbeidelse av drøftingsgrunnlaget for dialogmøtene med kommunene.

De politiske drøftingene av fylkesplanen har foregått i dialogmøter med regionrådene. Referat fra

de to dialogmøtene som er avholdt i Indre Østfold følger saken som vedlegg. Hensikten med dialogmøtene var å få en politisk drøfting av planens hovedprinsipper og oppnå mest mulig konsensus. Innspill fra dialogmøtene skulle legges til grunn for endelig utforming av høringsutkast til rullert fylkesplan.

Arealstrategien har hatt andre medvirkningsarenaer. Planforum, politisk planforum, brukerråd og referansegrupper er noen eksempler.

Samfunnsdelen

Klima er en hoveddimensjon i fylkesplanen. Det er en viktig grunn til at planen har beholdt tidsperspektiv fram til 2050, som er tidspunktet for når Østfold skal være et nullutslippssamfunn.

Fylkesplanen skal være retningsgivende både på lang og kort sikt. Målstrukturen i samfunnsdelen – med hovedmål og delmål – avspeiler det langsiktige perspektivet. Strategiene i samfunnsdelen viser hvordan man må jobbe de nærmeste fire årene for å nå målene. Noen strategier vil også ha et lengre tidsperspektiv.

Ønske om tydeligere prioriteringer og spissing av planen er imøtekommet gjennom endringer i fylkesplanens innledning, samtidig som det for hvert hovedtema i samfunnsdelen er gjort et ekstrakt av de viktigste innsatsområdene under overskriften «Hva må vi gjøre?».

Samfunnsdelen inneholder tre frittstående kapitler som må ses i sammenheng med og er utfyllende til samfunnsdelens tre hovedtemaer. Temaet «sosiale investeringsfond» lå inne i høringsforslaget til samfunnsdelen, men er ikke videreført i fylkesplanen.

De frittstående kapitlene i fylkesplanen er:

- Et trygt Østfold
- Frivillighet
- Samfunnsfloker

Fylkesrådmannens justeringer i samfunnsdelen i henhold til fylkestingets vedtak av samfunnsdelen (oktober 2017) var følgende:

- Ordbruk i form av bør/skal/vurdere i strategiene i samfunnsdelen
- Styrke frivillighet, integrering og barn og unge som tverrgående temaer (gjelder ikke bare samfunnsdelen, men hele planen)
- Synliggjøre arbeidet for utjevning av sosiale forskjeller
- Justering av strategier, delmål og prosatekst som følge av høringsinnspill og i tråd med fylkesrådmannens saksinnstilling til behandling av samfunnsdelen

I tillegg er det gjort vurdering av og tatt inn momenter fra konkrete tekstforslag som ble fremmet under fylkestingets behandling.

Arealstrategien

Hva er beholdt fra 2009-plan. År 2050 er beholdt som tidshorisont. Prognoser for folketilvekst i fylkesplanen fra 2009 på 1% har vist seg å treffe bra. Folketilveksten ligger til grunn for arealpotten og denne er derfor videreført på samme nivå i revidert plan. For Indre Østfold er det gitt to alternative arealpottes for tidsperioden 2009-2050: 7,9 km² gitt 15000 nye innbyggere og 11,3

km² gitt 20000 nye innbyggere. Rakkestads arealpott er trukket ut side forrige planarbeid.

Hovedstrategien for arealdisponering, transporteffektivitetsmodellen, ligger fast i det nye forslaget til fylkesplan. Dette betyr i korte trekk å basere videre utvikling på eksisterende sentra og infrastruktur, styrking av byene, arealøkonomisering, miljøvennlige transportløsninger og minimalisering av naturinngrep.

Kartene som viser langsiktig grense for utbygging og regionale næringsområder er beholdt. Kommuneplanene er lagt til grunn for siste planutkast. De nye kommunene (nye Moss og Indre Østfold kommune) får legge sine langsiktige grenser i ny kommuneplan og trenger dermed ikke ta stilling til det som ligger inne i fylkesplankartet.

Det er ingen endringer i nivå for tillatt spredt boligbygging gitt i retningslinjene.

Hva er nytt

De regionale strategiene er redusert til å gjelde det som er interessant for hver region (altså Indre Østfold).

Retningslinjene er revidert.

Største endring i arealstrategien er at det er kommet to regionale planbestemmelser som vil være juridisk bindende på samme måte som kommuneplanenes planbestemmelser og gjelde foran kommuneplaner som er vedtatt på et tidligere tidspunkt. Disse er:

1. Regional planbestemmelse for lokalisering av handel, med følgende hovedinnhold:
 - a. Store handelsområder/-konsepter skal lokaliseres i sentrum
 - b. Ikke etablering av handel i et belte på 500 meter på hver side av E6 og E18 (med unntak av sentere i senterstrukturen og avlastningsområder for handel)
 - c. Krav til maks antall parkeringsplasser i avlastningsområder for handel (ved utvidelse og nybygg)
 - d. Plasskrevende varer kan legges i avlastningsområder for handel. Plasskrevende er definert som trelast/byggevarer, gartneri/hagesentre, biler/motorkjøretøy, hvitevarer og møbler. Såkalte «Big-box-konsepter» kan ikke lokaliseres i avlastningsområder. I Indre Østfold er det satt av følgende avlastningsområder: Slitu/Brennemoen og Sekkelsten (i tråd med kommunenes intensjonsavtale)
 - e. Områder og bygninger for handelsvirksomhet skal utformes estetisk tiltalende og eksponeres minst mulig mot hovedvegnett.
2. Regional planbestemmelse for lokalisering av arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter
 - a. Formålet er å legge til rette for en sterkere regional samordning av politikken for å styrke eksisterende by- og tettstedssentre og bidra til effektiv arealbruk og miljøvennlige transportvalg. Nylokalisering av arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter skal elgges til sentrum i byer og tettsteder, herunder:
 - i. Statlige og fylkeskommunale virksomheter
 - ii. Kommunale virksomheter med et kommunalt eller interkommunalt nedslagsfelt
 - iii. Private virksomheter av regional eller nasjonal betydning

For å få gode løsninger for transformasjon, fortetting og uteoppholdsarealer for barn og unge i sentrum, foreslås det i retningslinjene at kommunene lager overordnede planer for fellesområder i sentrum, der dette er hensiktsmessig. Retningslinje 5.3.2 med rekkefølgebestemmelse til fremtidig

tettbebyggelse med 3 kommuneplanperioder er tatt ut av planen.

Rambøll har gjennomført en analyse av de regionale næringsområdene i Østfold som konkluderer med at det fortsatt er god plass i de utpekte områdene, men at det er behov for et nytt regionalt næringsområde i Nedre Glomma. Tofteberg i Fredrikstad er derfor lagt inn som nytt regionalt næringsområde.

Nytt i fylkesplankartet er mulig lokalisering av store datasentre. Det er kommet ett slikt område på Klypen-Nike i Våler kommune.

Innspill fra regionrådet og kommunene til samfunnsdelen

Samfunnsdelen til fylkesplanen var på høring med frist 20. september. Her hadde flere av kommunene i Indre Østfold innspill. Innspill med kommentarer kan leses her: [innspill innen fristen](#) og [innspill etter fristen](#).

I forbindelse med utarbeidelse av arealstrategien, har det vært to dialogmøter mellom Østfold fylkeskommune og region Indre Østfold. I [dialogmøte 1](#) den 22. september 2017 i Marker ble det fra Regionrådet særlig pekt på følgende:

1. Kort tid til prosess
2. Fylkesplanens strategier og retningslinjer er for detaljert
3. Fylkesplanen må gi rom for ny Indre Østfold kommune til å utvikle egen arealpolitikk
4. Kjøpesenterbestemmelsen slår feil ut i tettstedene
5. Arealregnskapet er tungt tilgjengelig og det er uheldig at bolig- og næringsarealer «konkurrerer» med hverandre
6. Viktige tema for Indre Østfold er spredt boligbygging, 100-metersbeltet, folkehelse og tettstedsutvikling og næring på gårdstun
7. Behov for bedre forankring av fylkesplanen i kommunene

I [dialogmøte 2](#), den 17. november 2017 i Askim pekte Regionrådet på følgende hovedstrategier for Indre Østfold:

- 1) Snu pendlerstrømmen
- 2) Flere arbeidsplasser
- 3) Ta ut potensialet i det nye fylkeskommune-kartet: VIKEN
- 4) Nærheten til kompetansemiljøer, som NMBU, Kjeller og HiØ
- 5) Stor befolkningsvekst
- 6) Levende bygder, næring i landbruket
- 7) Flerkjernet utvikling, to søskenbyer, mange tettsteder

Se for øvrig referat fra dialogmøte 2 i vedlegg.

VURDERING

Totalt sett er fylkesplanen endret i retning av Indre Østfold regionråds ønsker. De regionale strategiene er rettet mot det som er relevant for Indre Østfold og en del unødvendige retningslinjer er fjernet. Rammene for omfang av spredt boligbygging er beholdt, slik at Indre Østfold fortsatt har høyere kvoter enn resten av fylket. Askim har fått nytt avlastningsområde for handel med plasskrevende varer på Sekkelsten. Ny Indre Østfold kommune får avgrense langsiktig grense ved utarbeidelse av ny kommuneplan, med frist to år etter etablering av ny kommune. Kjøpesenterbestemmelsen er endret slik at den ikke rammer områdesentra og lokalsenter urettferdig og folkehelse og tettstedsutvikling har fått en noe tydeligere plass. Det er tatt hensyn til usikkerhet rundt befolkningsveksten ved fastsettelse av arealpott for region Indre Østfold.

Region Indre Østfold ønsket en endring i arealregnskapets innretning slik at bolig og næring ikke konkurrerer om arealpotten. Det er ikke gjort endringer i arealregnskapet. I retningslinje nr 1.1.14 står det at kommunene skal lage arealregnskap i kommuneplanen og at arealforbruket må dokumenteres. Arealregnskapet som fylkesplanen bygger på er vanskelig tilgjengelig og bygger på forutsetninger som er gjenstand for diskusjon hver gang arealpotten skal regnes ut på nytt. Planleggerne i Indre Østfold mener derfor dette grunnlaget må forenkles og forbedres.

Regionrådets ønskede 7 hovedstrategier for Indre Østfold er gjengitt i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold. Punktene 1, 2 og 5: *Snu pendlerstrømmen, Flere arbeidsplasser og Befolkningsvekst* er godt utdypet i kapittelet. Temaet *Levende bygder, næring i landbruket* (punkt 6) blir ikke fulgt opp ved å øke mulighetene til å drive næring på gårdstun, slik Indre Østfold har ytret ønske om. Spredt næringslokalisering har fått nye retningslinjer (nr 1.14.1-5) som følger opp nasjonale retningslinjer og omhandler vindkraft. Retningslinje 1.14.2 åpner for økt bruk av lokale næringsarealer tilknyttet byer og tettsteder for lokale næringsetablerere.

Hovedstrategienes punkter 3, 4 og 7 gjelder utnyttelse av potensialet i ny fylkeskommune, Viken, nærhet til kompetansemiljøer som NMBU, Kjeller og HiØ og flerkjernet utvikling i Osloregionen. De to første temaene er i liten grad omtalt i teksten i kapittelet. Det står noe om at IØ i stor grad retter seg mot Oslo-området og om at infrastruktur og mobilitet er viktig denne veien. Men sammenslåing med Akershus og Buskerud og hvilke muligheter dette åpner for samarbeid nordover ser vi ikke omtalt i dette kapittelet. Det siste avsnittet i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold går på tvers av Indre Østfolds ønske om å ta del i utviklingen av en flerkjernet struktur der Askim/Mysen utgjør et regionalt tyngdepunkt som står på egne bein, gir en avlastning for Oslo og snur pendlerstrømmen inn mot Indre Østfold i stedet for ut retning Oslo. Avsnittet nedenfor kan tyde på at ønske er å snu pendlingen sørover i stedet for nordover, mens ønsket til Indre Østfold hele tiden har vært større egedekning av arbeidsplasser. Avsnittet bør strykes. Det gjengis i sin helhet her:

For tilbudet mellom Nedre Glomma og Indre Østfold er det viktig at Fredrikstad og Sarpsborg styrker sin fellesfunksjon som en storby som gir en reell avlastning for Oslo. Det vil kunne bidra til å snu pendlerstrømmen mot Nedre Glomma og avlaste utbyggingspresset vest i Indre Østfold.

Det er positivt for Indre Østfold at Nedre Glomma utvikles som storby, men ingen forutsetning for at Indre Østfold skal lykkes. For å tydeliggjøre Indre Østfolds ønsker, foreslås følgende nye avsnitt først under overskriften Utviklingsretninger:

Indre Østfold ønsker å utvikle regionen i retning av et regionalt tyngdepunkt i en flerkjernet struktur i Osloregionen med helhetlig tilbud av arbeid og opplevelser.

Punkt 6 om levende bygder og næring i landbruket er ikke godt nok utdypet i kapittelet. Det er et

ønske i Indre Østfold om å kunne ta i bruk tidligere landbruksbygninger til ny næring. Retningslinje 1.14.2 sier at *spredt næringsbebyggelse bør unngås med mindre den er landbruksbasert og i tråd med veilederen «Garden som ressurs».*

Det regionale næringsområdet Sekkelsten har i høringsforslaget fått et avlastningsområde for handel. I teksten til planbestemmelsen står det føyd til en parentes der det står «i tråd med kommunenes intensjonsavtale». Denne parentesen bør strykes. Kommunene (Eidsberg og Askim) har en intensjon om å begrense varehandelen til trelast/byggevarer og bil/motorkjøretøy, og dette vil bli tatt inn som en retningslinje i forslag til kommuneplan for Askim.

I fylkestingvedtaket fra 15. februar heter det i punkt 3:

I høringen ber vi om innspill på: - Som oppfølging av pkt.26 og 27 under Samfunnsdelens Klima og Miljø (s.21) skal kommunene utfordres til å komme med forslag på omdisponering eller innbygging av tidligere avsatte områder tilbake til LNF-områder, - særlig for opparbeidet innmark.

Punkt 26 og 27 er som følger:

26. Eldre arealplaner som strider mot fylkesplanens delmål om jordvern og som ikke er effektivt, skal vurderes endret eller opphevet.

27. Dyrkbar mark bør ikke omdisponeres til utbygging av byer og tettsteder. Det skal kun gjøres dersom tunge hensyn knyttet til miljøvennlig utvikling av byer og tettsteder, tilsier dette. Flytting og reetablere dyrkbar jord bør være den naturlige følge av dette.

Intensjonen med begge retningslinjer er gode. Det er mye jobb å endre eller oppheve reguleringsplaner. Ordet «skal» bør derfor byttes ut med «bør» i retningslinje nr 26. I punkt 27 stiller vi spørsmål med realismen i siste setning om flytting av dyrkbar jord, men der dette er gjennomførbart, er det en god tanke. Setningen bør omformuleres for å ta høyde for at det kan være vanskelig å finne egnede områder for reetablerting av dyrkbar mark.

I innledning til hovedtema klima og miljø står det at kollektivsatsingen skal skje i byer og tettsteder og at fossilfrie kjøretøy skal sørge for mobiliteten på bygdene. Det står også at Østfold skal være et samfunn med mindre sosial ulikhet. Begge deler er videreført i retningslinjene 1.1.1 og 1.1.3. Indre Østfold har ved høringen av samfunnsdelen spilt inn at manglende satsing på kollektivtransport på bygdene på denne måten vil kunne være i strid med målsetting om at Østfold skal være et klimavennlig samfunn med mindre sosial ulikhet. Dersom kollektivtransporttilbudet ikke skal utvikles på bygdene vil dette få konsekvenser for mindre mobile grupper i samfunnet, barn og unge, eldre og andre som bor på bygdene og som ikke kan benytte egen bil.

I Ø-regionen har vært klar på at retningslinjene i fylkesplanen har vært for altomfattende og detaljerte. De bør reduseres til det Østfoldsamfunnet gjennom fylkesplanen bør ha spesielt fokus på. I fylkeskommunens saksframlegg heter det at *det er lagt til grunn at retningslinjene skal forenkles og fokusere på regionale interesser. I de tilfeller hvor retningslinjene overlapper med nasjonale bestemmelser og lovverk, skal det gjøres på grunn av særskilte regionale interesser, eller for å utdype regional tolkning av de nasjonale bestemmelsene.* Det har blitt fjernet noen retningslinjer f.eks universell utforming og detaljer rundt hvor ofte bussen skal gå, men antall sider med retningslinjer har økt fra 7 til 8. Det synes å være flere årsaker til dette:

- Noen tema går igjen flere steder, under ulike overskrifter og med ulike formuleringer. For

eksempel står det om høy arealutnyttelse, fortetting og transformasjon under 1.1.4 og dette kommer igjen under 1.2.1, 1.3.2 og 1.8.1. Det samme gjelder tema som prioritering av kollektivtrafikk og gange og sykkel, knutepunkter og estetikk i byggeområder. Retningslinjene burde vært organisert på en annen måte og dermed kortet ned betraktelig.

- Det er fortsatt mange tema i retningslinjene som er lovpålagt gjennom PBL. F.eks risikoanalyser og grunnundersøkelser, universell utforming, hensyn til kulturminner, krav om lekeareal.
- Retningslinjene er fortsatt altomfattende og ligner mye på omfanget av planbestemmelser i kommuneplaner. For eksempel trenger vi ikke en fylkesplan til å si at biologisk mangfold skal vektlegges i de kommunale planene, at allmenhetens tilgang til vassdrag skal prioriteres eller at universell utforming skal vektlegges i all planlegging og utbygging.
- På enkelte tema går retningslinjene for mye i detalj, f.eks masseforvaltning og energibruk.

Med så altomfattende retningslinjer blir det en «alle gode hensiktens plan» og planen svekkes som styringsverktøy.

For øvrig ser det ut som målgruppa for retningslinjene først og fremst er kommunene og i mindre grad statlige og regionale etater. De er så vidt nevnt (veieier under 1.9.3, kollektivtrafikkens stamnett i 1.9.4 og større vei- og jernbaneprosjekter masseforvaltning under 2.4.3). 22 av retningslinjene og begge planbestemmelsene har tema som bør eller skal avklares eller innarbeides i kommuneplanene.

I planbestemmelse 2 er det brukt begrepet såkalte «big-box-konsepter». Ordet «såkalte» bør erstattes av en definisjon på big box-konsept.

På dialogmøte 1 sa Indre Østfold i fra at framdriften var for stram. Vi ser nå at det med stor sannsynlighet hadde blitt en bedre plan med større oppslutning om det var bedre tid til å gi innspill til forslag til regionale strategier og retningslinjer før disse ble sendt på høring.

Det foreslås ikke innspill til plankartetet nå. Nye Indre Østfold kommune skal vurdere langsiktig grense ved utarbeiding av ny kommuneplan. Skiptvet, Marker og Rømskog kommuner sender inn endringsforslag av lokal karakter direkte til Østfold fylkeskommune.

Vedlegg:

Referat fra dialogmøte 2 - 17. nov 2017

FylkesRos 2017

Høringsbrev - Fylkesplan for Østfold - Østfold mot 2050

Høringsforslag - _Østfold mot 2050_.pdf

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Heidi Eriksson	FE-033	18/262

Referatsaker

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
18/18	Livsløpsutvalget	PS	06.03.2018

Rådmannens innstilling:

Referatsakene tas til orientering.